Хадаһан таряагаа дары сохихо!

Бүхы орокуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Обкомой, БМАССР-эй Верховно Советэй ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын Горкомоой орган

Августын 22 1942 он СУББОТО № 199 (4011)

СЭН 15 МҮНГЭН

ГУРБАН ҺАРА СОО БОЛОҺОН БАЙЛДААНУУД

(„Правдын" түрүү бэшэгһээ)

Советско-германска фронт дээрэ байлдаануудтаһалгаряагүйгөөр боложо байна. Дайсан галзуу дошхоноор урагшаал дутташана. Дайсан болбол айхабтар ехэ гээлтэдэ орохоноо оттошье хэрэгсээнгүйгөөр үшөө ехэ гээлтэдэ орожо байгаад манай урда зүгтэ урагшаал дабшаха гэжэ ехэдэ оролдоно.

Энэнь хадаа Гитлерэй үбэлдөө Германида найдуулһан добтолго гээшэ. Энэль хадаа «шиидхэхы» добтолго тухай немецко-фашистска хэблэлэй бүхэли үбэлдөө ба бүхэли хабартаа шашаһан добтолгонь мүн.

Дайсан болбол үбэл ба хабарай туршэда хүсэ шадалаа суглуулжа байһан байна. Германска армиин гээлтын туйлай ехэ байһан ушарһаа гитлеровскэ Германи болбол энэ шэнэ ехэ добтолгоёо гансал өөрынгөө хүсэ шадалаар эхилжэ шадахагүй байгаа. Германска командовани болбол, Советскэ Информбюрогой мэдээсэһэнэй ёһоор, хамаг бүхы резервнүүдээ хуу байлдаанда оруулһан байна. Германска командовани хадаа Франци, Бельги ба Голландида байһан хэдэн олон гарнизонуудаа шэрбүүрээр хамажа асараа. Германска армии болбол Улаан Армитай урда урдаһаа нюурдалдажа туладахаһаа зүрхэсэһэн байха юм.

Гитлер болбол туһамарша оронуудһаа 70 шахуу дивизи ба бригада сэрэгүүдые элсүүлээд, советско-германска фронтдо абаашуулһан байна. Эдэ сэрэгүүдэй тоо соо хойто зүгтэ байгаа финскэ сэрэгүүд оролсоноүй. Гитлер хадаа толгойн элдэб гэмтэниие ба бусадай зөөридэ шуналтай хүнүүдые «һайн дурааараа» гэһэн хэбэртэйгээр суглуулһан байна. Гитлер болбол чехиба полягуудые сэрэгэй албанда хүсөөр элсүүлһэн байна.

Гитлер гээшэ суглуулжа шадаха хамаг бүхы хүсөө хуу советско-германска фронтдо асараа. Египедтэ Роммелиин добтолго болюулагдажа, бүхы резервэ зүүлжэнь хаяһан байна. Мүн немецкэ авиациин бүхы резервэ зүүлжээ абаашагдаа.

Һүрэг олон гитлеровскэ дээрмэшэд манай ороной урда зүгтэ ерүүлэгдэжэ, мүн ба техникын талаар нилээдгүй булюу болоод, немецүүд манай сэрэгүүдые нилээдгүйгөөр түреэ. Тэдэ дээрмэшэд хадаа советскэ газар ороной үргэн ехэ дайдые, ажаүйлэдбэриин талаар шухала городуудыемнай булаан эзэлээ.

Немецүүд урда зүгтэмнай добтолгоёо үргэлжэлүүлһээр. Теэд, гурбан һара соо болоһон байлдаануудай дүнгүүдые хараад үзэхэдэ, энэ добтолгонь тогтоон баригдажа шадагдамаар байна. Бидэнэр ябашье тогтоон бариха ёһотойбди.

Амжалта туйлаабди гэжэ немецүүдэй хэдышье ехэор һайрхадаг байгаа һаань мүнөөнэй германска армии ябашье недондоной хидоо адли бэшэ. Германска армии болбол СССР-тэй нэгэ жэл соо дайлалдаха зуураа һүрэгтүй һуларааа.

Недондо гитлеровскэ армии болбол составайнгаа талаар хуу немецүүд шахуу ябадаг һэн. Тиихэдэ Баренцова далайһаа Хара далай туласа байгаа туйлай ехэ фронтдо үргэлжэ добтолго хэһэн байна. Улаан Армии хадаа тулалда тулалдатараа сухариха баатай болоһон байгаа бэлэй. Мүнөө гитлеровецүүд гансал Воронежско ба Урда зүгүүдтэ добтолно. Тиихэдээшье Воронежой дэргэдэ тогтошоһон, Дон мүрэнэй тохойдо аалидашаһан байна. Немецүүд гансал урда зүгтэмнай туйлай ехэ гээлтэдэ орожо урагшаа дабшаха арга олоно.

Немецүүд болбол Баренцова далайһаа Воронеж хүртэрхи бүхы фронтнуудта добтолгото ябуулганууды хэхэ шадал тэнхээгүй байна. Улаан Армии болбол хэдэн олон фронтнуудта эдибхитэй дайшалхы ябуулганууды хэжэ, немецүүдэй амиды хүсэ ба техникые хаа-хаанагүй хюдадаг юм.

Гурбан һарын турша соо, майн 15-һаа августын 15 хүртэр, немецүүд болбол 1.250.000 солдат ба офицерэй, тэдээн соо 480.000-һаа үсөөн бэшыень алуулжа гээгээ. Гадна, 3.390 танк, элдэб калибрын 4.000 шахуу үхэр буу ба 4.000-һаа үсөөн бэшэ самоледуудаа гээгээ.

Зун барагдахаяа байна, теэд немецүүд гол зорилгодоо хүрэхэ нагаашье үды. Гитлер немецүүдые баһа дахин мэхэлээ. Улаан Армие үгы хэхэ гэһэн хашхараанинь тон тэнэг ба хоохон һайрхалга болоо. Гитлер болбол энэ жэлэйнгээ гээлтые Германи ба туһамарша оронуудһаа айхабтар нариная даалан нюуна. Тиигээшье һаань Германи ба туһамарша оронуудынь өнөөниень тухайлан мэдэрнэ. Шуһа мяхаа баража ядалдашаһан Финляндиг хүсэ тэнхээнһээ гадуур ехэ шуһата албанда дарагдажа абиртажа эхилээ. Мүн нимэ хүби румынуудта тудахаяа байна.

Улаан Арми болбол нилээдгүй хүсэтэй гитлеровскэ армиин хүсэ шадалыень недондо бууруулһан байна. Тиигэжэ хүсэ шадалаа бууруулһан дээрэһээ немецүүд болбол Москвагай дэргэдэ бутэ хяа сохигдоһон байгаа юм. Улаан Арми болбол мүнөөшье үсөд хатуу байлдаануудые хэжэ гитлеровскэ һүрэг дээрмэшэдэй хүсэ тэнхээень бараад, тэдээниие хяа һаанаа сохижо шадаха байна. Нимэ сохилто хэхые оромнай бүхыдөө Улаан Армиһаа хүлеэжэ байнхай.

Недондо немецүүдэй саг зуурыг амжалтануудаа дилдэхэ ба бута хяа һүрэхэ нүхэсэлынь байгаа бэлэй. Бидэнэр энэ жэлдэ өнөөниие туйлажа шадахабди. Булад хатуу тэсэбэритэй эсэргүүсэлтээр дайсанай хүсые бараад, хожомоо диилдэхэ үндэһэ һуурилжень бэлэдхэе!

Таряахуряалгада мүрысее!

★ ★

СОЦМҮРЫСӨӨНЭЙ ДОЛГИН ДОРО

ТАРБАГАТАЙ. (Телефоноор абтаба). Августын 20-ой мэдээгээр аймагай колхозууд 300 шахуу гектар ячмень ба хара таряа түүбэрилэн хадажа бухаллаад байна.

Надеевскэ сельсоведэй „Искра" колхоз 80 гектар хара таряа хадаа. Мүн эндэ пшеницэ ба ярицань эдеэшэжэ байна. Августын 20-до тус колхоз 5 га пшеницэ хуряаба.

Чапаевай нэрэмжэтэ артелиин таряахуряалга дээрэ хүдэлмэрилжэ байгаа колхознигууд социалистическэ мүрысөөнэй халуун долгин доро үйлэдбэриин үндэр бүтээсэнүүдые туйлажа байна.

Колхознигууд Марфа Черных, Ефимия Черных, Агафья Черных, Прасковья Кворева, Василиса Ефимова ба бусад даалгабринуудаа хэдэн процент үлүүлэн гүйсэдхэнэ. Эдэнэрэй хэһэн хүдэлмэри үргэлжэ һайн шанартай байдаг.

Б.-Кунелейскэ сельсоведэй Молотовой нэрэмжэтэ колхозой таряалан дээрэ нэгэ комбайн гаранхай. Энэ комбайн түрүүшын үдэрнүүдтэ яһала һайнаар хүдэлмэрилжэ байна. Тэрэшэлэн энэ артелиин таряахуряалгада ябажа байһан колхознигууд бүгдэ үндэр бүтээсэтэйгээр ажалланад.

Л. ИВАНОВ.

Эршэмтэйгээр ябуулжа байна

КЫРЕН. (Телефоноор абтаба). Түнхэнэй аймагай колхозууд таряагаа түүбэрилэн хуряажа захалһаар хөөр гурба хоноо.

Сагаануурай сомоной Кагановичын, ВКП(б)-гэй ЦК-гэй нэрэмжэтэ (Толгойн сомон) ба Түнхэнэй сомоной «Заря» колхозууд таряахуряалгаа жатказаар эршэмтэйгээр ябуулжа байна.

Мүн эдэ колхозууд үбһэхуряалгаяа августын 23 хүртэр дүүргэхээр хараална.

К. ФЕДОРОВ—ВКП(б)-гэй айкомой секретарь.

Гүрэндэ үбһэ тушаалгаяа дүүргэбэ

Республикын зарим колхозууд үбһэхуряалгаяа эхилэтээе хамта гүрэндее ялгатаар тушааха үбһээе оруулжа, түсэбее гүйсэдхэһэн байна.

Иволгын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ артель гүрэндее 1.485 центнер үбһэ оруулжа түсэбее бүрэн гүйсэдхэбэ.

Мүнее энэ артель морковь, огурцы, һонгино гэхэ мэтээе тушаажа байна.

Вас. ГАЛДАНОВ.

Гурбан үдэр соо 30 гектар хадаба

ХЭЖЭНГЭ, августын 20. (Телефоноор абтаба). Доодо-Худанай сомоной «Октябрь» колхоз мүнее жэлэй шэнэ урасын 30 гектар хара таряа хуряажа, 300 бухал табиба. Энэ гушан гектар таряан хоёр гурбан үдэр соо хоёр жаткаар хадагдаһан байна. Жаткануудынь түрүүшын үдэрнүүдтэ ехэ һайнаар хүдэлмэрилее.

Мүн «Ленинэй Зам» колхоз таряахуряалгаяа эмхитэйгээр эхилбэ. Эндэ хоёр жатка хүдэлмэрилнэ.

Зүгөөр, түс колхозууд үбһэхуряалгаяа үшөө мүнее хүртэр дүүргээгүй нобшоржо байна. «Октябрь» колхоз бухал табиха түсэбее оройдоо 50 процент гүйсэдхее.

Тиимэһээ эдэ артельнуд таряахуряалгаяа ябуулхатаяа нэгэн доро мүн үбһэхуряалгаяа шамдуулха ёһотой.

Ф. МИРОНОВ—аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ.

ФРОНТОВОЙ НЕДЕЛИ

Эёдын аймагай Бургалтайн сомоной Сахьяновагай нэрэмжэтэ колхоз үбһэхуряалгаараа хамагһаа гээгдэжэ ябаһан юм. Тиин энэ колхозой членүүд үбһэхуряалгаяа богонихон болзор соо дүүргэхын зорилгоор фронтовой недели соноскоод, эршэтэй табшагайтаар ажаллажа байна.

Самбу Закубуновай хүтэлэбэрилжэ байгаа хоёрдохи бригадынхид бүрэн ехэ эршэтэйгээр хүдэлмэрилнэ. Колхознигууд Бабуев, Шойдорова, Батожапов ба бусад удэрэйнгее даалгабринуудые саг үргэлжэ үлүү гараса гүйсэдхэдэг байна. Мүн 60 наһатай колхозник Дугар Цаганов косилкаар 5 га сабшахын оронго үргэлжэ 6-һаа дээшэ гектар сабшана.

В. ВОРОНКОВ.

Манай республикын колхозо өндөрөөлөгч С. К. КИСЕЛЕВОЙ участок дээрэ.

Августын 21

ТАРЯАХУРЯАЛГЫН ФРОНТЬОО

Манай спецкорр ба селькорнуудһаа телефоноор абтаба.

ИВОЛГА. Гурульбиин сомоной Ждановай нэрэмжэтэ колхоз таряагаа түүбэрилэн хуряажа эхилээ. Түрүүшын нэгэ үдэр 5,40 га хадажа бухаллаһан байна. Гадна „Майн 1" колхоздо 2 жатка ба 8 хүн серпээр хадажа байна.

* * *

СОСНОВО-ОЗЕРСК. Гүндын сомоной Ленинэй, Улдиргын сомоной Калининай, Гүндын сомоной XVII партконференциин ба Улдиргын сомоной Молотовой нэрэмжэтэ колхозууд аймаг соогоо түрүүлэн таряандаа гаража мүнее түүбэрилэн хадажа байна.

* * *

ТАРБАГАТАЙ. „Красное Заря" колхозой таряалан дээрэ мүнее 8 жатка хүдэлмэрилнэ. Чапаевай нэрэмжэтэ колхоз ороохото культурануудайнгаа хуряалгые тон богонихон болзор соо дүүргэхэбди гэжэ уялга абаад хадажа байна.

Ургасаяа сэрэгэй гуримаар хуряая

С. М. Иванов— БМАССР-эй СНК-гэй түрүүлэгшэ.

★ ★

Манай республикын колхоз ба совхозууд немецко-фашистска бүгшимтараашадай урдаһаа эсэргүүсэһэн дайнай хатуу шэрүүн ба хүндэ хүшэр эрхэ байдалай байбашье хабарайнгаа тарилгые амжалтатайгаар үнгэргэжэ түсэбее гүйсэдхэхэһее гадна, мүн нилээдгүй үлүүлэн гүйсэдхэһэн байна. Энэ жэлэй тарилгын талмай недондоной хиноо 56,7 мянган гектар үлүү үргэдхэгдее. Гадна, тарилгаяа недондоной хиноо һурагтүй охорхон болзор соо дүүргэе. Тиигэжэ социалистическэ худее-ажахы болбол айхабтар ехэ ялгатые туйлаһан байна. Колхозно байгуулга гээшэ айхабтар ехэ хүсэтэй байһаная, правительство ба большевистскэ партияа тойрон нэгэдэһэн эрхэ сүлеетэ ажалшад гээшэ хэды шэнэ ехэ шадабаритай байһаная дахин дахин тодоруулан харуулжа үгее.

Бидэнэр болбол фронтынгоо тулада ажалланабди, талха тарыа ба худее-ажахын бусад продуктнуудаар Улаан Арми ба ороохо хангажа байха ябадал болбол манай ажал хүдэлмэриһее дуулыдадаг гэжэ колхознигууд бүгдэдее байн мэдэжэ ябадаг.

Мүнее манай орон айхабтар һүреетэй хатуу үдэрнүүдые үзэжэ байна. Эсэгэ ороно хамгаалгын дайнай фронтнуудаа дээрэ хатуу шанга ба туйлай ехэ шуһа адхуулһан байлдаануудые боложо байна. Фашистска һүрэг дээрмэшэд хадаа ямаршье ехэ гээлтэдэ орожо байһаная хэрэгсээнгүйгөөр урагшаал дутташалдажа, манай эхэ ороной гол амин шухала центрнуудтэ шуһата һабараа һарбайна. Улаан Армиин сэрэгшэд дайсанай турилтые сухарюулан сохижо, булад хатуу тэсэбэритэйгээр ба эрэлхэг баатар зоригтойгоор тулалдана. Тылэй худэлмэрилэшэд бүхэн, иланганяа МТС ба совхозуудай худэлмэрилэшэд, мүн колхозник бүгдэдее энэ һүреетэй шанга ба хатуу шэрүүн саг та бүрэн ехэ ороолдостойгоор худэлмэрилжэ, талха тарыагаа амжалтатайгаар хуряаха ба худее-ажахын продуктнуудые бэлэдхэхын түлее эхэ орон ба Улаан Армиигаа урда харюусаха ёһотой байна.

«1942 он соо таряахуряалгые үнгэргэхэ ба худее-ажахын продуктнуудые бэлэдхэхэ тухай» СССР-эй СНК-гэй ба ВКП(б)-гэй ЦК-гэй тогтоол соо недондохи алдуунуудаа дахин дабтажа огто болохоүй гэжэ уридшалан мэдүүлһэн байгаа. 1941 ондо таряахуряалгада республикын хэдэн олоо районуудай муугаар бэлэдхэһэн дээрэһээ таряахуряалга ехээр унжагайрһан, нилээд ехэ таряан гээгдэһэн, таряа тушааха болзор алдагдаһан ба бэлэдхэлгын пунктнуудта тушааһан ороохонойнь шанар муу байһан байна. Энэ дайнай эрхэ байдал соо эдэ алдуунуудаа дахин гаргаа һаа эхэ ороной гоо урда гэмтэ ябадалые хэһэн болоноби.

ВКП(б)-гэй ЦК-гэй ба СССР-эй СНК-гэй уридшалан мэдүүлһэн байбашье хэдэн аймагай, мүн МТС ба колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд болбол таряахуряалгада бэлэдхэхэ ба тэрээниие үнгэргэхэ хэрэгтэ недондоной хиноо алдуунуудаа дахин гаргажа эхилээд байна. Тэдэнэр болбол үбһэхуряалга, пар хахалалга гэхэ зэргын худэлмэринүүдээ мүнее хүртэр гэмтэ муухайгаар унжагайруулна.

Хорин аймаг (ВКП(б)-гэй айкомой секретарь нүхэр Петинов, аймагай гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшэ нүхэр Манкетов) болбол үбһэ сабшалгынгаа түсэбые юрдее мин 48,3 процент, силос даралгынгаа түсэбые 30,3 процент, пар хахалалгынгаа түсэбые 48,1 процент гүйсэдхэһэн байха юм. Худее-ажахын ажал худэлмэриин түсэбүүдые гүйсэдхэхэ талаараа нигэжэ ёһон бусаар хожомдожо ябаһан ушарые эхэ оронойгоо урда харюусаха мэдэрэлээ гээжэрхёо гэжэл тайлбариха ёһотой байна.

Хорин аймагта намарай тариан ба ячменинь эдеэшэжэ хүсэд болоһон байбашье миин хөёрхон колхоз таряахуряалгадаа ороод байна.

Иволгын аймагта мүн лэ нимэшүү байдалтай. Эндэ үбһэхуряалгынгаа түсэбые 58,8 процент, пар хахалалгынгаа түсэбые 47,3 процент гүйсэдхэһэн байна. Яруунын, Закаменай, Зэдын ба Хэжэнгын аймагуудта мүн лэ нимэшүү.

Үбһэхуряалга, пар хахалалгые бишиихэнааршье унжагайруулаа һаа таряахуряалга түргэнөөр үнгэргэхэ ба худее-ажахын продуктнуудые амжалтатайгаар бэлэдхэхэ ябадалда нилээдгүй ехэ һаад ушаруулха гэжэ дээрэ нэрлэгдэнэ аймагуудай хүтэлбэрилэгшэдэй ухаалдижа ойлгомоор саг ерээ.

Ойрын 3—4 хоногто нажашье һаань эдэ худэлмэринүүдээ дүүргэжэ, МТС ба колхозуудай бүхы хүсэ шадалые таряахуряалгада хандуулха хэрэгтэй.

Таряахуряалгын эхилтэр энэ худэлмэриде хэрэглэгдэхэ бүхы машина ба бусад инвентарьнуудые заһабариха ябадалаа дүүргэхэ хэрэгтэй гэжэ ВКП(б)-гэй Обком ба БМАССР-эй Совнарком район бүхэнэй партийна ба советскэ организациинуудта нэгэтэ бэшэ уридшалан һануулжа хэлэһэн байгаа бэлэй.

Теэд, таряахуряалгын эхилжэ ба эхилүүтэй байхала машина ба инвентарьнуудаа заһабариха худэлмэреэ үшөө дүүргэгдүй ушар бии.

Бичурын, Зэдын, Хорин ба Прибайкальска аймагуудаа машина заһабариные иланганяа ехээр узжагайруулаа. Зарим газарта таряахуряалгын простой машинануудые, мүн комбайн ба тракторнуудые ехэ муу шанартайгаар заһабариһан байна.

Дээрэ хэлэгдэһэн баримтануудаа дээрэһээ мэдэхэдэ, таряахуряалгые үнгэргэхэ ба худее-ажахын продуктнуудые бэлэдхэхэ талаар эхэ оронойгоо урда харюусаха байһанаа аймагуудай, МТС ба колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд бүгдэдее үшөөл гүйсэд ойлгоогүй, тэдэнэр болбол энэ дайнай эрхэ байдалда муугаар худэлмэрилее һаа тэрэнэйнгээ түлее харюусаха байһанаа үшөө эсэстэнь хүртэр гүйсэд ойлгоогүй байна гээшэ.

Тиимэ туда таряахуряалгада тухеэрэлгын бүхы худэлмэринүүдые ойрын 2—3 хоногт соо гүйсэд дүүргэхэ эрилтые партийн Областной Комитет болбол аймагуудай, МТС ба колхозуудай бүхы хүтэлбэрилэгшэдэй урда табина.

Таряахуряалгые шиидхэхэ гол ехэ үень гэхэдэ таряахуряалгые үнгэргэхэ саг болзорыень өөрынгөө тогтоолоор тогтоожо үгэһэн байгаа.

Мүнее колхозой түрүүлэгшэ бүхэн таряа талханайгаа эдеэшэжэ болохын хойноһоо саг үргэлжэ шэртэн хаража байха уялгатай. Тиигэжэ бүхы таряанайнгаа үргэлжэ болохые хүлеэнгүйгөөр соолюулан, түүбэрилэн хуряажа эхилгэ ёһотой байна. Теэд, нимэ яһала һонор тоо заабариин байбашье зарим аймагуудай колхозууд таряахуряалгын худэлмэри үнгэргэхэ гуримые айхабтар муухайгаар эбдэжэ эхилээ.

Жэшээлхэдэ, Иволгын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ ба «Коминтерн» гэжэ колхозууд таряанайнгаа гүйсэд болоһон байбашье мүнее хүртэр таряахуряалгаяа ороодүй байха юм. Мүн энэ аймагай «Мартын 8» гэжэ колхоз зарим таряанайнгаа хүсэд болоод байбашье комбайнаар таряагаа хуряажа эхилээдүй.

Эдэ аймагай газарай таһаг болбол таряахуряалгын худэлмэринүүдые огтошье хүтэлбэрилеегүй байһан аад, главна агроном нүхэр Матушкин гэгшын үүсхэлгээр таряанайнгаа хүсэд боложо хатаадүйдэ хуряажа болохогүй гэһэн заабариие колхозуудта гаргаһан байна. Гадна, энэ яруу агроном хадаа таряа хадалгые 10 үдэр соо, таряа һурилэлгые 15 үдэр соо үнгэргэхэ гэһэн заабариие колхозуудта үгэһэн байха юм. Энэ заабариинь ёһоор, таряахуряалга болбол ВКП(б)-гэй Обкомой ба БМАССР-эй СНК-гэй тогтооһон болзорноо 8—10 хоногоор унжагайрха ёһотой болоно.

Нёдондо үзэгдэһэн ехэ һаад түбэг ушаруулха алдуунуудаа Заиграйн аймагта баһа дахин үзэгдэжэ эхилээ. Энэ аймагай хэдэн олон колхозуудта таряахуряалгын простой машинанууды

СОВЕТСКЭ ИНФОРМБЮРОҺОО

Августын 19-эй үдэшын мэдээсэл

Августын 19-эй туршада манай сэрэгүүд **Клетскаяһаа** зүүн-урдуур, **Котельниковэһээ** зүүн-хойгуур, мүн **Пятигорскын** оршондо байлдаануудые хэбэ. Үсэд шанга байлдаануудые хэжэ, хүн ба техникын талаар дайсаниие ехэ гээлтэдэ оруулһанайнгаа һүүлээр манай сэрэгүүд **Краснодар** городоо орхиһон байна.

Фронтын бусад участогууд дээрэ шухала хубилалтанууд болоогүй.

* * *

Августын 18-да манай авиациин частьнууд фронтын элдэб участогууд дээрэ 25 немецкэ танк ба хуягта машина, сэрэг ба ашаа тээһэн 150 гаран автомашина, 60 шахуу повозко, горючитай 8 автоцистернэ үгы хэһэн ба гэмтээһэнһээ гадна, һомо хэрэгсэлтэй 6 склад, горючитай нэгэ склад тэһэлжэ, полевой ба зенитнэ артиллериин 12 батарейн буудалгые даран һалгаажа, түмэр харгын 2 эшелониие хяа бала сохёод, дайсанай хоёр батальон шахуу ябган сэрэгые тараан сохиһон ба зарьмыень үгы хэһэн байна.

* * *

Клетскаяһаа зүүн-урдуур манай сэрэгүүд дайсанай танкнууд ба ябган сэрэгэй олон тоото атакануудые тогтоон бариба. Н-скэ соединениин участок дээрэ немецүүд 100 гаран танкнуудые хамтаруулаа. Тэдэ танкнуудай ябуулгые таһаралтагүйгөөр немецкэ авиаци дэмжэжэ байһан байна. Хүшэр хүндэ байлдаануудай үедэ манай боецүүд 9 немецкэ танк, 11 ехэ буу, сэрэгүүдые тээжэ ябаһан 25 автомашина үгы хэжэ, 400 шахуу гитлеровецые хюдан алаба. Тэрээнһээ гадна, танк буудаха бүгэй подразделениин боецүүд 22 немецкэ танк галдаһан ба жагсаалһаа гаргаһан байгаа.

* * *

Котельниковэһээ зүүн-хойгуур манай сэрэгүүд добтолго хэжэ ябаһан немецко-фашистска сэрэгүүдтэ эсэргүү үсэд шанга байлдаануудые хэбэ. Н-скэ частиин боецүүд гитлеровецүүдэй атакые гэдэргэнь сохижо, 4 танк, дайсанай 200 гаран солдат ба офицерые үгы хээ. Нэгэ түмэр харгын станциин хажууда дайсан болбол нэгэ батальон шахуу сэрэгэй хүсөөр советскэ частьнуудай тыл худар орожо шадаа. Тээд манай танкистнууд ба автоматчигууд тылдэ гараһан гитлеровецүүдые бэһэлээд, бултыень хюдан һалгааба. Н-скэ артиллерийскэ подразделени үдэрэй турша соо 2 немецкэ танк, 6 ехэ буу, 150 шахуу гитлеровецүүдые үгы хээ.

* * *

Краснодарһаа урдуур манай сэрэгүүд хамгаалгын байлдаануудые хэбэ. Н-скэ подразделениин участок дээрэ 7 немецкэ танк, 250 шахуу гитлеровецүүд үгы хэгдэбэ. Морито сэрэгэй нэгэ часть амжалтатайгаар ябуулгаа хэнэ. Советскэ морито сэрэгүүд хэдэн контратака хэжэ, 300 шахуу немецкэ солдат ба офицерые хюдан һалгааһан байна.

Пятигорскын оршондо манай артиллериин буудалгаар 2 немецкэ танк, 3 хуягта машина, дайсанай 100 солдат ба офицер үгы хэгдээ.

* * *

Ленинградска фронт дээрэ бага зэргын байлдаанууд болоно. Манай подразделенинүүдэй эдибхитэй ябуулгануудаар 200 гаран немецкэ солдат ба офицер хюдагдажа, 3 ехэ буу, 4 станково пулемет үгы хэгдэһэн байгаа. Плендэ абтаһан хүнүүд бии. Артиллериин буудалгаар 8 немецкэ ДЗОТ, 9 блиндаж ба землянка, буудалгын хэдэн үүр һандаргагдаба. Сержантнууд Демьяненко ба Поляков, улаанармеецүүд нүхэд Матвеев, Рыбаков, Ладыгин гэгшэд мүрэниие гаталаад, немецкэ траншей худар сүмэрэн ороо. Хэдэн солдат ба офицерые үгы хээд, манай боецүүд хүнүүдые плендэ барижа абаад, амгалан мэндэ өөһэдынгөө базада бусажа ерэһэн байна.

* * *

Волховско фронтын нэгэ участок дээрэ дайсан болбол мүрэниие гаталан гараха гэжэ һэдэлгэ хээ. Манай артиллериин буудалгада дайрагдажа немецүүд ехэ гээлтэдэ ороод, гэдэргээ хаягдаба. Манай зенитнэ артиллеридэ тудагдажа «Хейншель—126» гэдэг немецкэ самолет унаһан байна. Тэрэ самоледой экипажын плендэ абтаа.

Августын 20-ой үглөөнэй мэдээсэл

Августын 19-эй һүниин туршада манай сэрэгүүд **Клетскаяһаа** зүүн-урдуур, **Котельниковэһээ** зүүн-хойгуур, мүн **Пятигорскын** оршондо байлдаануудые хэбэ.

Фронтын бусад участогууд дээрэ ямаршье хубилалтанууд болоогүй.

* * *

Клетскаятай оршондо манай сэрэгүүд хэдэн контратака хэбэ. Байлдаануудай үедэ 7 танк үгы хэгдэжэ, нэгэ батальон немецкэ ябган сэрэг хяа бута сохигдоһон байгаа. Клетскаяһаа зүүн-урдуур сүмэрэн ороһон дайсанай частьнууд Дон мүрэниие гаталан гараад, тэндэ советскэ сэрэгүүдэй үсэд шанга эсэргүүсэлтэтэй ушаржа, бүримүһэн хюдагдаба. Зүбхэн нэгэ участок дээрэ дайсанай 18 танк, 500 гаран гитлеровецүүд үгы хэгдэһэн байна.

* * *

Котельниковэһээ зүүн-хойгуур айхабтар шанга байлдаанууд үргэлжэлһөөр, манай ябган сэрэгүүд ба танкистнууд добтолжо ябаһан немецкэ сэрэгүүдтэ контрсохилтонуудые хэнэ. Түмэр харгын станциин хажууда ехэхэн байлдаан боложо байна. Тэрэ станци хэдэн дахин гараһаа гарта хоер тээшээ ороно. Н-скэ танкова подразделени 4 танк, танк буудаха 7 ехэ буу үгы хэжэ, дайсанай 150 гаран солдат ба офицерые хюдан алаа.

* * *

Краснодарһаа урдуур манай сэрэгүүд дайсанай танкнууд ба мотоябган сэрэгүүдтэ эсэргүү хатуу шанга хамгаалгын байлдаануудые хэбэ. Немецүүд хэдэн айхабтар шанга атакануудые хэжэ, манай частьнуудые түриһэн байгаа. Н-скэ подразделениин артиллеристнууд 5 немецкэ танк гэмтээһэн ба галдаһан байна.

Пятигорскын оршондо манай сэрэгүүд дайсанай колонные бэһэлээд үгы хэбэ. Байлдаанай болоһон газар дээрэ дайсанай 350 үхээр, галдагдаһан 6 танк ба 13 автомашина үлөө.

* * *

Воронежой оршондо һүүлэй табан үдэртэ 5.500 шахуу немецкэ солдат ба офицер, 27 танк ба хуягта машина, 21 самолет, 169 автомашина, хоер ехэ буу, һомо хэрэгсэл ба горючитай 11 склад үгы хэгдэбэ. Плендэ абтаһан хүнүүд бии. Баһа нэгэ участок дээрэ манай артиллериин буудалгаар дайсанай нэгэ батальон шахуу ябган сэрэгүүд үгы хэгдэһэн байгаа.

Дон мүрэнэй баруун эрье дээрэ һуурин газарай үйлсэнүүдээр үсэд шанга байлдаанууд үргэлжэлһөөр. Танкнуудаар дэмжэгдэһэн 4 батальон ябган сэрэгэй хүсөөр дайсан болбол үсэгэлдэр үдэшэ контратака хээд, манай частьнуудта гэдэргээ сохигдоһон байна.

* * *

Ленинградска областиин нэгэ районда нүхэр Я., О., Е. ба А. гэдэг дүрбэн партизанууд дайсанай сэрэгэй эшелоной нэбтэрэн гаража ябаха үедэнь түмэр харгын хүүргые тэһэлээ. Тус эшелоной паровоз ба 8 вагон үгы хэгдэбэ. 150-һаа үсөөн бэшэ гитлеровецүүд алагдаа. Сухарихадаа партизанууд нууга дээрэ ороод, тэндэ байлдаа хэжэ, үшөө 20 эзэмдэгшэдые үгы хэбэ.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай фронтнуудһаа

3000 дайшалхы ниидэлгэ

ЛЕНИНГРАДСКА ФРОНТ, августын 17. **(ТАСС-эй тусхай корреспондент).** Древятниковай подразделениин истребитель летчигууд авиациин үдэрые дайшалхы ябуулгануудаар угтаба.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай үе соо тус подразделени 3.000 гаран дайшалхы ниидэлгэнүүдые хэһэн байна. Шэн зоригто летчигууд Ленинград тээшэ зүглэһэн фашистска самолетуудые нэгэтэ бэшэ бута сохиһон, манай бомбардировщигууд ба транспортна машинануудай ябуулганууд(ые) халхалһан, дайсанай тылдэ тагнуул хэһэн, дайсанай шухала объектнүүдые штурмовалһан байха юм.

Истребительнүүд 451 агаарай байлдаануудые хэһэн ба 79 фашистска самоледые унагааһан байна. Ахалагша лейтенант хоёр орденто Шишкаль дайсанай 11 машина унагааһан, ахалагша лейтенант орденто Литаврин—9-ые, ахалагша лейтенант орденто Головач—9-ые, лейтенант Шестаков 7-е унагааһан байна.

Һүүлэй хоёр һара хагадай турша соо тус подразделени тансал агаарай тулалдаануудта дайсанай 25 самоледые үгы хээ.

А. КРАШКЕ.

50-ай урдаһаа 12

ДАЙЛАЛДАЖА БАЙГАА АРМИ, августын 17. **(ТАСС-эй тусхай корреспондент).** Летчик ахалагша лейтенант орденто Владимир Пятницкий бага бэшэ дайшалхы дүй дуршэлтэй юм. Тэрэ болбол дайсанай 9 самоледые унагааһан байна. Мүнөөдэр шэн зоригто летчик дайсанай дайшалхы гүримүүдые бута сохихоёо оошожо ябаһан улаанодото 12 машиные толгойлон ябана.

Гэнтэ үүлэнэй саанаһаа 12 фашистска самолет гаража ерэбэ. Гитлеровскэ машинануудые манай летчигууд дээрэһээнь атаковалһан байна. Дайсанай бүлэг түргэнөөр гаража, хоёр хоёроороо зүт бүри ниидэн тониибо. Залан ябадал дунда байлдаан эхилээ. Дүрбэн дабхар хэһэгээр ябажа тулалдаба. Манай летчигууд тэрэшэлэн хоёр хоёроороо һалан ябаха баатай болоо. Нэгэниинь атаковалжа, хоёрдохинь тэрэнээ хойноһоонь халхалдаг байба.

Агаарай байлдаанда түрүүшынхеэ хабаадалсаһан залуу летчик сержант Елисеев энэ байлдаанда дайсанай самоледой һүүл тээһээнь ороод ойро зуурын буудалга хэжэ машиныень галдажархиба. Мүн тэрэшэлэн агаарай байлдаанда түрүүшынхеэ хабаадалсаһан сержант Поляков хоёрдохи машиныень галдаба.

Хоёр машинаяа гээгээд фашистнууд эмхи гүримгүйгөөр тонилхоор бэлэн болоод байтараа, тэдэндэ туһалхаар 40 самоледһоо бүридэһэн бүлэгэй өрөжэ ябахые ажаглаад дахин добтолгодо оробо. 12 советскэ машина 50 фашисттай баатар зоригтойгоор тулалдаа. Тоогойнгоо талаар булюу байбашье һаань советскэ летчигууд шадамараар ябуулгануудаа хэжэ гитлеровецүүдтэ сохилтонуудые хойно хойноһоонь хэнэ. Байлдаан 40 шахуу минута үргэлжэлһэн байна. 8 немецкэ самолет гал дүлэн боложо газар уруу унашаба.

ДАЙЛАЛДАЖА БАЙГАА АРМИ.

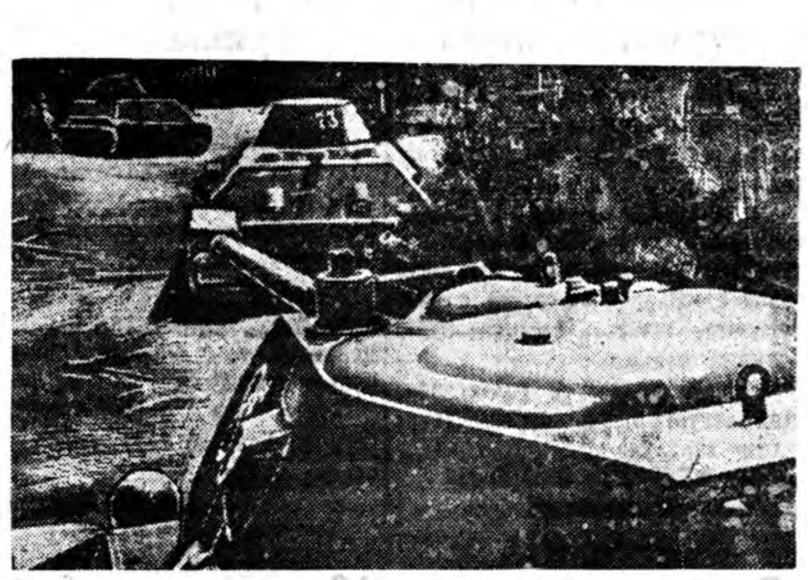

Зураг дээрэ: Советскэ хүндэ танкнууд замдаа ябажа байна. **Л. Велижанинай** фото. (ТАСС-эй фотохронико).

ХИЛЫН СААНАҺАА

И. В. Сталин У. Черчилль хоерой хэлсэлгэ тухай Англи ба США-да юу бэшэнэб

ЛОНДОН, августын 19 (ТАСС). Английска газетэнүүд хадаа И. В. Сталин У. Черчилль хоерой уулзажа хөөрэлдэһэн тухайда гол ехэ анхаралаа хандуулһан зандаа. Газетэнүүд энэ хэлсэлгын дүнгүүдтэ зорюулһан түрүү бэшэг ба дипломатическа байдалые шэнжэлэгшэдэйнгээ дэлгэрэнгы тайлбари бэшэгүүдые тунхаглана. Мүн Сталин, Черчилль ба Гарриманай фотографиие эли тодо газартаа гаргана.

Черчиллиин Москвагаар ябаһанай ашатуһаар СССР Англи хоерой хоорондохи холбоо бүри ехээр бэхижэхэ гэжэ «Манчестер Гардиен» газетэ бэшэнэ. «Үрэнь удалгүй харагдаха» гэжэ энэ газетэ найдана.

НЬЮ-ИОРК, августын 19. (ТАСС). Американска газетэнүүд хадаа И. В. Сталин У. Черчилль хоерой Москвада уулзажа хөөрэлдэһэн тухайда имагта ехэ анхаралаа хандуулна. Тус хэлсэлгэ тухай англо-советскэ коммюникее томо эхитэйгээр эли газартаа тунхаглана. Газетэнүүд энэ хэлсэлгэ тухайда дэлгэрэнгы тайлбариие бэшэнэ.

Москвада абаһан шиидхэбэринүүдэйнь үрэ хожом мэдэгдэхэ. Зүгөөр, Советскэ Союз Англи хоерой хоорондо айхабтар нягта хани барисаан бии байһаниинь хабтай гэжэ мэдэгдэнэ гэһэн мэдүүлгые «Нью-Иорк Таймс» газетэ бэшэнэ.

Английска авиаци Оснабрюгтэ добтолоо

ЛОНДОН, августын 18. (ТАСС). Английска авиациин министерствын коммюнике соо хэлэгдэһэнэй еһоор, августын 17-ой һүни английска бомбардировщигууд Баруун-Хойто Германида добтолоо. Тиихэдээ түмэр замай ба ажаүйлэдбэриин центр Оснабрюк городто гол ехэ добтолгоо хээ.

Англида канадска сэрэгүүд ерээ

ЛОНДОН, августын 19. (ТАСС). Канадска сэрэгэй флодой моряг(уу)д ба летчигуудые, тусхай сэрэгүүдые хэдэн олон канадскэ пароходууд тээжэ, Англида асараа гэжэ Рейтер агентство дамжуулна.

Фленсбург городые бомбодоо

ЛОНДОН, августын 19. (ТАСС). Английска бомбардировщигууд Хойто Германиин элдэб объектнүүдтэ, мүн Фленсбург городто августын 18-ай һүни добтолоо гэжэ хуулита еһоор мэдээсэнэ. Фленсбургда уһан доогуур ябадаг онгосонуудые байгуулжа байдаг юм.

Черчилль генерал де Голльтой уулзаа

ЛОНДОН, августын 19. (ТАСС). Английска информациин министерствын дамжуулһанай еһоор, һаяхан Каир городто генерал де Голль Черчилльтэй уулзажа үни удаан хөөрэлдөө. Дутын Востогто хабаатай англо-французска хани ябуулгын бүхы асуудалнуудые имагта һайн эбэй гүримөөр хөөрэлдэһэн байна.

Гитлер Венгриһээ шэнэ сэрэгүүдые эрижэ байна

ЛОНДОН, августын 17. (ТАСС). Рейтер агентствын дамжуулһанай еһоор, Гитлер болбол хэрбээ СССР-эй урдаһаа добтолһон фронтдо үшөө шэнэ сэрэгэй хүсэнүүдые Венгриин нэмэжэ үгөө һаа Словакиие үгэхэб гэжэ найдуулһан байна. Венгерскэ премьер-министр Каллай гэгшэ гитлеровскэ эшэн соо ороод ерэһэнэйнгээ һүүлээр Словаки гээшэ бэеэ дааһан гүрэн байжа шадахагүй, тиимэ тула Венгритэй нэгэдүүлхэ еһотой гэһэн һаналые Гитлер мэдүүлээ гэжэ нюуса заседани дээрэ элидхээ. Каллай болбол Германида хоол хүнэһэ үгэхэ гэжэ зүбшөөһэн байна.

Югославска партизануудай зүрхэтэй ябуулганууд

НЬЮ-ИОРК, августын 18. (ТАСС). «Нью-Иорк Таймс» газетын мэдээсэһэнэй еһоор, баруун Босни ба Герцеговинада ябуулгануудаа хэжэ байгаа югославска партизанууд болбол Югославиин баруун-урда хубида байгаа германска, итальянска ба павеличевскэ сэрэгүүдэй гарнизонуудта һаяхан добтолжо, осиин державануудай 2.000 солдат ба офицерые хюдаһан ба айхабтар ехэ сэрэгэй хэрэгсэлые буляажа абаһан байна. Мүн ондо нэгэ ехэ бүлэг партизанууд Боснии Сараево ба Баня-Лука городуудта, мүн Герцеговинадахи Мостар городто добтолһон байна. Партизанууд болбол Сербиин баруун хубида байгаа Лозница ба Крупань гэжэ районуудта осиин державануудай сэрэгүүдые атаковалаа. Партизанууд хадаа Бихач городой дэргэдэ 700 немецые хюдаһан байна. Энэ тулалдаанай үедэ 300 партизан алуулаа.

Болгарида залуушуулые гэрдэдэг болоо

СОФИЯ, августын 18. (ТАСС). «Найдабаригүй» ябадалнуудые гаргаһан дээрэһээнь һурагшад залуушуулай хойноһоо гэрдэжэ байха еһотой гэһэн захиралтые «Запасна военствын союз» гэжэ фашистска организаци болгарска армиин штаб гаргаһан байна.

«Армиин штабай һанаагаа зобохонь тон зүб. Ушарынь, олонхи һурагшадай абари зангынь ехээр муудаа, хилын саана һургуули хэжэ байгаа болгарска студентнүүдэй абари зан хэлэшэгүй муу»,—гэжэ болгарска «Мир» гэжэ газетэ тэрэ захиралта тухайда бэшэһэн байна. Иимэ муу абаритай ябадал болбол захиргаалагшадай дүрыень гутаадаг байна гэжэ болгарска «Слово» газетэ зорюута ойлгуулһан статья соогоо бэшэһэн байха юм. Тэрэ газетын бэшэһэнэй еһоор, залуушуул болбол «мүнөөнэй болгарска ба германска гүрэнэй эмхи зургаануудые хүндэлдэггүй, германска кино-картинануудые хараха дурагүй байдаг».

„Дотоодын фронт" финскэ толгойлогшодые айлгана

СТОКГОЛЬМ, августын 17. (ТАСС). Финскэ газетэнүүд болбол орон соогоо болоһон түгшүүритэ байдалые «дотоодын фронт» гэжэ элитээр нэрэлдэг болоо. Жэшээлхэдэ, «Дайнай эсэслэһэн шэнгеэр бодожо элдэб аяг ааша гаргажа ябадаг хүнүүд мүнөө Финляндида угаа олон болоо. Дайн гээшэ гансашье солдадуудта хабаатай хэрэг үйлэ бэшэ, мүн бүгэдэндэ, дотоодын фронтдо, хабаатай юм гэжэ һануулха шухала болоо»,—гэжэ «Вапенбрудерн» газетэ бэшэнэ. «Тылдэ байһан хүн зоной гаргадаг аяг ааша шэнгеэр фронт дээрэхи бүхы солдадуудай ябадаг болоо һаа юун болохо гээшэб гэжэ доро дороо бодоод үзэнэ гээшэ гүт»,—гэжэ ехэ аюулай дохёо татаһан асуудалые «Боргобладет» газетэ табина.

Финляндиин хүн зоной энэ дайнда дурагүйлхэжэ ба улаахэлэн туранхада нэрбэгдэжэ байһаниие хэблэлынье нюуха далдалхаяа болинхой. Мүнөө намар хүдэлмэришэн ба солдадуудай бүлэхэрэй урда шиидхэшэгүй хүндэ хүшэр асуудалнууд гаража ерэхээ байна. Хүн зомнай түлөө түлишэшье үгы, гутал хубсаһашье үгы, хоол хүнэһэшье үгы байна гэжэ «Тюен воймю» газетэ бэшэнэ.

Аймагай финансова хүдэлмэрилэгшэд абаһан уялгануудаа хүндэтэйгөөр гүйсэдхэжэ байна

Оборонын Наркомын нүхэр Сталинай Майн нэгэнэй приказые гүйсэдхэхын түлөө, гүрэнэй түсэбүүдые болзорһоонь урид үлүүлэн гүйсэдхэхын түлөө, фронтдоо туһалха ябадалые шангадхахын түлөө социалистическэ мүрысөөнэй хүсэтэ долгин бүхы орон соомнай, мүн манай республикада дэлгэрээ.

Фронтдоо туһалха ябадалые шангадхаха тон шухала зүйл болбол мүнөө **мүнгэн зөөри амжалтатайгаар суглуулха** ябадал болоно.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайн дээрэһээ гараһан эрилтэнүүдые гүйсэдхэхын түлөө тэмсэлдэ аймагай финансова хүдэлмэрилэгшэд мүнөө муу бэшэ амжалтануудые түйлажа байна.

Бидэнэр болбол дайнай эхилһэнһээ хойшо өөһэдынгөө хүдэлмэриие нилээдгүй ехээр шэнэдхэн табяабди. Энэ үедэ мүнгэн зөөри суглуулхын талаар өөһэдтөө туһалалсуулхын тулада бидэнэр болбол олон тоото финансова эдибхитэниие татан хабаадалсуулһан байнабди. Эдэнэрые түшэг тулгуури болгожо, бидэнэр арад нийтын дунда политическэ ойлгуулалмжын хүдэлмэринүүдые саг үргэлжэ ябуулнабди.

Бүхы финансова хэмжээ-ябуулганнуудта аймагай ажалшад: колхозникууд, хүдэлмэришэд, албахаатшад, гэрэй эзэн эхэнэрнүүд ба бусадай зүгһөө эдибхитэй дэмжэлгэ абажа гүрэнэй даалгабариие һараһаа һарада, кварталһаа кварталда гүйсэдхэжэ, 1941 оной түсэбые бүхы түлэбэринь талаар 107 процент амжалтатайгаар гүйсэдхэһэн байнабди.

1942 оной сэрэгэй гүрэнэй урьһаламжые захиһан ябадал болбол мүнөөнэй хүшэр хүндэ үедэ эхэ орондоо туһалхаар бүгэдэ нийтэрээ бэлэн байһан ябадалые гэршэлэн харуулаа. Энээнэй тараалга болбол бюджетнэ хараалалгада орходоо нилээд түргэнөөр, оройдоо 3 үдэртэ дүүрэһэн байна. Зүбхэн колхозникуудай дунда 820 мянган түхэригэй урьһаламжа тараагдаа. Дүндынь абахада, хүн бүри 180 түхэригэй захилга хэбэ. Брянска, Красноярска ба Темлюйскэ сельсоведүүд шэнги иимэнүүд сельсоведүүдэй зарим түрүү колхозууд, дүндынь абахада колхозник бүриин 240 түхэригэй захилга хэһэн байна.

Августын 10-да манай аймагай колхозникууд гүрэнэй сэрэгэй урьһаламжын захилгын талаар бүхы жэлэйнгээ захилгын 91 процентые түлэжэ дүүргээ.

Нүхэр Корытов түрүүлэгшэтэй Пушкинай нэрэмжэтэ колхозой членүүд, мүн Темлюйскэ сельсоведэй Молотовой нэрэмжэтэ, Шергинскэ сельсоведэй Сталинай нэрэмжэтэ, Оймурска сельсоведэй Кировэй нэрэмжэтэ колхозуудай членүүд ба Брянска сельсоведэй колхозууд ба бусад олон колхозууд гүрэнэй сэрэгэй урьһаламжын захилгые аймаг соогоо түрүүлэн түлэжэ дүүргэбэ.

Сельсовет бүхэндэ байгуулагдаһан комсодууд урьһаламжын кампаниие үнгэргэхэ ябадалда ехэ үүргэ гүйсэдхээ. Эдэнэр нютагай финансова активые хабаадалсуулһан байна. Бидэнэр тэдэнэрые тусхай найдалгата болгон томилжо, комсодуудаар уламжалан хүтэлбэрилнэбди. Эдэ найдалгатад болбол бэе бэетээ мүрысэжэ, энэ хэрэг дээрэ аймагай финансова органуудта ехэ туһаламжа үзүүлжэ, һайн амжалтануудые түйлаба.

Тосхондохи эдибхитэй агитатор болохо Шергинскэ сельсоведэй Сталинай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ Андриян Андриянович Тяшкин гэгшэ комсодой түрүүлэгшээр хүдэлмэрилхэ зуураа, сэрэгэй урьһаламжые 44.000 түхэриг хүртэр тараажа шадаа. Энэ мүнгэниинь гар дээрэ бүхыдөө оруулагдаһан байна.

Энэ колхоз болбол гүрэнэй финансова даалгабаринуудые болзорһоонь урид гүйсэдхэхын талаар түрүүшүүлэй тоодо оруулагдаа.

Урьһаламжын талаар социалистическэ мүрысөөнэй шухала условинуудай нэгые бидэнэр иимэр гүйсэдхэжэ байнабди.

Гүрэндөө мүнгэн зөөри олохо хоердохи шухала хэмжээ-ябуулга болбол эд зүйлэй ба мүнгэн шүүбэриин 1-дэхи ба 2-дохи лотерейн биледүүдые тараалга болоно.

Лотерейдэ манай аймагай бүхы арад зон тон эдибхитэйгээр хабаадалсаба. Хоер үдэрэй туршада аймаг дотор эд зүйл ба мүнгэн шүүбэриин 1-дэхи лотерейн биледүүд 480 мянган түхэригтэ хүртэр абтаа. Тэрэ мүнгэн болбол һара хахад соо болзорһоон урид түлэгдэжэ дүүрэһэн юм.

Эд зүйл ба мүнгэн шүүбэриин 2-дохи лотерейн биледүүд 492 мянган түхэригтэ хүртэр тараагдажа, тэрэ тоогой 271 мянган түхэригэйнь билет колхозникуудай дунда тараагдаһан байна.

Шергинскэ сельсоведэй «Красный пахарь» артелиин членүүд мүн 13 мянган түхэригэй билетүүдые абажа, тус захилгынгаа 11 мянган түхэригые гар дээрэ оруулһан байгаа. Эндэ, дүндынь абахада, хүн бүриин захилга 170 түхэриг болоно.

Эдэ һайн дуранай түлэбэринүүдэй хажуугаар мүнөө налог ба татабари гэхэ мэтын уялгата түлэбэринүүд мүн амжалтатайгаар түлэгдэжэ байна.

Энэ жэлэй нэгэдэхи кварталда налог түлэбэриин түсэб 126 процент гүйсэдхэгдөө. Энэ тоо соо сэрэгэй налог 153 процентһээ үлүү болохоһоо гадна, тосхоной доторхи самообложени 129 процент болоо.

2-дохи кварталда эдэ түлэбэринүүдэй түсэб мүн 13 процентээр үлүү гартараа гүйсэдхэгдэбэ.

Сэрэгэй налогой талаар 3-дахи кварталай түсэб августын 10 хүртэр 84 процент гүйсэдхэгдөө.

Мүнөө аймаг дотор болзорһоонь урид налогуудые түлэхын түлөө үргэн нийтын дунда ехэ хүдэлмэри дэлгэрүүлэгдэжэ байна. Августын 15 хүртэр 1942 оной хүдөө-ажахын налог болзорһоонь урид 80 мянган түхэриг ороһон байна.

Энэ болбол үргэн политическо-нийтын хүдэлмэри ябуулагдаһанай ба арад түмэнэй дунда түйлай ехээр патриотическа дэбжэлтын гараһанай үрэ мүн. Хүнүүд болбол мүнөөнэй дайнай үеын оршон байдалые һайнаар ойлгожо, гитлеровскэ хара золигуудые хяа бута сохихын тулада мүнгэн зөөреэр гүрэндөө туһална. Элдэб налог татабариие тогтоогдоһон болзорһоонь урид түлэжэ дүүргэнэ.

Манай энэ гүрэнэй страховани амжалтатайгаар ябажа байна. Жэшээлхэдэ, коллективнэ страхованиин талаар түсэб болбол 113 процент, эд зөөриин страхованиин талаар 198,6 процент гүйсэдхэгдөө. Тус хүдэлмэридэ һайн дуранай страхованиин агентнууд нүхэд Епишин, Прохорова, Реженева гэгшэд ба бусад онсо ехэ эдибхи гаргаһан байха юм.

Бүхэсоюзна социалистическэ мүрысөөндэ аймагай финансова хүдэлмэрилэгшэдэй ороһон түрүүшын үдэрһөө эхилжэ ВКП(б)-гэй Айкомой ба Аймагай Гүйсэдхэхэ Комитедэй дамжуулгын Улаан Туг тогтоогдоо.

Мүрысөөндэ 1-дэхи һуури эзэлхын түлөө ба дамжуулгын тугые абаха эрхэ олохын түлөө тэмсэлдэ бидэнэр болбол аймаг соогоо финансова хэмжээ-ябуулгануудай түсэбүүдые үлүүлэн гүйсэдхэхые оролдожо байнабди.

Бидэнэр һара бүридэ социалистическэ мүрысөөнэйнгөө дүнгүүдые дүүргэнэбди. Аймагай жюриин шиидхэбэреэр июльдэ дамжуулгын Улаан тугые абаха кандидадуудта тоологдоһон социалистическэ мүрысөөнэй түрүүшүүл гэхэдэ: Красноярска сельсовет, Тимлюйскэ сельсовет, Инкинскэ сельсовет болоно. Социалистическэ мүрысөөе үргэлжэлжэ, манай аймагай финансова хүдэлмэрилэгшэд мүнөө финансова хүдэлмэридэ гээгдэжэ ябаһан Нюкскэ, Кударинска, Твороговско, Степно-Дворецкэ ба бусад сельсоведүүдые урагшань татаха зорилгые урдаа табижа, бүхы финансова түлэбэринүүдые болзорһоонь урид түгүүлхые оролдожо байна.

Финансова жаяг заршамые бэхижүүлхэ, гүрэнэй бюджедэй олзото ресурснуудые элбэгжүүлхэ ябадал болбол мүнөө манай дайшалхы зорилго болоно. Тус зорилгые шиидхэхын тулада аймагай финансова системэ элбэг баян арһаболомжотой ба эрхэ түгэлдэр байна. Финансова органуудай Бүхэсоюзна социалистическэ мүрысөөндэ 1-дэхи һуури эзэлхын тулада, немецко-фашистска булимтарагшадые хяа бута сохихо ябадалые хурдадхаха советскэ оронной финансова хүсэ шадалые шангадхахын тулада дээрэхи аргаболомжонууд ба эрхэеэ эсэстэнь хүртэр эдлэн хэрэглэхэ ябадал болбол финансова хүдэлмэрилэгшэд бүхэнэй хүндэтэ хэрэг мүн.

ЭРДЫНЕЕВ — Кабанскын аймагай финотделые даагша.

Харюусалгата редакторай орлогшо Ц. ГАЛСАНОВ.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ ул. Ленина 26. Телефоны: отв. редактора—3-44; зам. редактора—3-44 (2 зв.); секретариата и отдела партийной жизни—3-23; отделов сельскохозяйственного и писем—7-55; отдела пром. и транспорта—5-07.

Н—3047

Типография государственного газетного издательства при СНК БМАССР.